

RAN-1801130401040001
M. A. (Sem.-I) Examination April - 2026
Sanskrit Paper - 4 (a)
Sanskrit Poetics Alankarshastra (Paper - 2)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: Student's Signature
--	--

- પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) 10
- Q. 1. Answer Briefly. (any five) 10
1. નાટ્યશાસ્ત્રના પ્રથમ અધ્યાયમાં આત્રેય વગેરે મુનિઓએ ભરતમુનિને કેવા પ્રશ્નો પૂછ્યા?
 1. In the first chapter of Natyashastra, what questions did sagas Atreya and others ask Bharat Muni?
 2. બ્રહ્માએ નાટ્યગૃહ નિર્માણ કરવા કોને આદેશ આપ્યો? શા માટે?
 2. Whom did Brhama order to build a theatre house? Why?
 3. ગ્રામ્યધર્મ ક્યાં ફેલાયો? નાટ્યવેદની રચના ક્યા યુગમાં કરવામાં આવી?
 3. Where did rural riligion spread? In which era was Natyaveda composed?
 4. નાટ્યશાસ્ત્રના ટીકાકર - ટીકા તેમજ પ્રથમ અધ્યાયનું નામ લખો.
 4. Write the name of the critic of Natyashastra - Tika and first chapter.
 5. કાવ્યાલંકાર શેમાં વિભક્ત છે? અને તેના કેટલા વિભાગ છે?
 5. In what is Kavyalankar divied? and How many sections does it have?
 6. આચાર્ય ભામહ કાવ્યની સાધના માટે કોને અનિવાર્ય ગણાવે છે? શા માટે?
 6. Whom does Bhamaha consider essential for the practice of poetry? Why?
 7. દોષાયુક્ત કાવ્યને કોની સાથે સરખાવે છે? શા માટે?
 7. Whom does he compare flawed poetry with? Why?
- પ્ર. 2.(અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સાનુવાદ સમજાવો. 06
- Q. 2. (A) Explain any one following translation. 06
1. एवं संकल्प्य भगवान् सर्ववेदानुस्मरन् ।
નાટ્યવેદં તતશ્ચક્રે ચતુર્વેદાङ्गसम्भवम् ॥
 2. अहो प्रहरणं दिव्यमिदमासादितं त्वया ।
जर्जरीकृतसर्वाङ्गा येनैते दानवाः कृताः ॥

પ્ર. 2.(બ)	નીચેનામાંથી ગમે તે એક સાનુવાદ સમજાવો.	07
Q. 2. (B)	Explain any one of the following translation.	07
1.	વિનયેન વિના કા શ્રીઃ કા નિશા શશિના વિના । રહિતા સત્કવિત્વેન કીદૃશી વાગ્વિદ્ધતા ॥	
2.	સર્ગબન્ધોઽભિનેયાર્થ તથૈવાખ્યાયિકાકથે । અનિબદ્ધશ્ચ કાવ્યાદિ તત્પુનઃ પન્વઘોચ્ચતે ॥	
પ્ર. 3.	નાટ્યશાસ્ત્રને 'નાટ્યકલાનો વિશ્વકોષ' માનવામાં આવે છે. વિસ્તારથી સમજાવો.	13
Q. 3.	Is Natyashastra considered as the 'encyclopaedia of Drama'? Explain in detail?	13
	અથવા/ OR	
પ્ર. 3.	ટૂંકનોંધ લખો.	13
Q. 3.	Write the short note.	13
1.	નાટ્યત્પત્તિ વિષય એક ભરતમુનિનો મત	
1.	Bharat Muni's view on the creation of Drama.	
2.	નાટ્યમંડપરક્ષક દેવો	
2.	The Gods who examine the theatre	
પ્ર. 4.	આચાર્ય ભામહ કાવ્યવ્યાખ્યાને અન્ય અલંકારીકોએ આપેલ કાવ્યવ્યાખ્યા સાથે મૂલવો.	14
Q. 4.	Evaluate Acharya Bhamaha's definition of poetry with the definition of poetry given by other rhetoricians.	14
	અથવા/ OR	
પ્ર. 4.	ટૂંકનોંધ લખો.	14
Q. 4.	Write the short note.	14
1.	કવિ પ્રતિભા- મહાત્મ્ય ।	
2.	કાવ્યાલંકારે- કાવ્યપ્રભેદાઃ ।	